

*Elastyczne formy zatrudnienia i organizacji czasu pracy*  
redakcja naukowa Arkadiusz Bieliński,  
Aneta Giedrewicz-Niewińska,  
Marzena Szablowska-Juckiewicz

## **Spis treści**

Wykaz skrótów

Przedmowa

Wprowadzenie

### **Część I. Elastyczne formy zatrudnienia (zagadnienia ogólne)**

#### **Rozdział I. Zatrudnienie elastyczne - uwagi ogólne**

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. Płaszczyzny uelastyczniania zatrudnienia
- 1.3. Wybrane regulacje Unii Europejskiej dotyczące zatrudnienia elastycznego
- 1.4. Koncepcja *flexicurity*

#### **Rozdział II. Istota i rozmiary elastyczności zatrudnienia pracowników – perspektywa ekonomiczna**

- 2.1. Wprowadzenie
- 2.2. Elastyczność zatrudnienia jako rodzaj elastyczności pracy
- 2.3. Ekonomiczne przesłanki elastyczności zatrudnienia
- 2.4. Elastyczne zatrudnienie w świetle danych statystycznych
- 2.5. Elastyczność zatrudnienia w podmiotach gospodarczych w świetle wybranych przykładów badań literatury
- 2.6. Podsumowanie

#### **Rozdział III. Elastyczne formy zatrudnienia a autonomia woli stron stosunku prawnego**

- 3.1. Pojęcie elastycznych form zatrudnienia
- 3.2. Pojęcie autonomii woli stron stosunku prawnego na tle przepisów prawa cywilnego
- 3.3. Pojęcie autonomii woli stron stosunku prawnego na tle przepisów prawa pracy
- 3.4. Autonomia woli stron stosunku prawnego w ramach elastycznych form zatrudnienia

#### **Rozdział IV. Swoboda umów a elastyczność w kształtowaniu stosunku pracy**

- 4.1. Swoboda umów w prawie pracy
- 4.2. Ograniczenia swobody umów w kształtowaniu treści stosunku pracy
- 4.3. Podsumowanie

#### **Rozdział V. Udział partnerów społecznych w tworzeniu elastycznych form zatrudnienia i organizacji czasu prac na poziomie unijnym oraz krajowym**

- 5.1. Uwagi wprowadzające
- 5.2. Udział partnerów społecznych w tworzeniu elastycznych rozwiązań prawnych na szczeblu europejskim
  - 5.2.1. Podstawy prawne oraz formy wpływu przedstawicieli pracowników i pracodawców na europejskie rozwiązania prawne
  - 5.2.2. Przykłady udziału partnerów społecznych w tworzeniu elastycznych rozwiązań prawnych na szczeblu europejskim
    - 5.2.2.1. Porozumienie Ramowe w sprawie pracy w niepełnym wymiarze
    - 5.2.2.2. Porozumienie Ramowe w sprawie pracy na czas określony
    - 5.2.2.3. Porozumienie Ramowe w sprawie telepracy
  - 5.2.3. Udział partnerów społecznych w tworzeniu elastycznych rozwiązań prawnych w Polsce

- 5.3.1. Podstawy prawne oraz formy wpływania przez przedstawicieli pracowników i pracodawców na rozwiązania prawne
- 5.3.2. Przykłady udziału partnerów społecznych w tworzeniu elastycznych rozwiązań prawnych w Polsce
  - 5.3.2.1. Porozumienie polskich partnerów społecznych dotyczące telepracy
  - 5.3.2.2. Pakiet Działań Antykryzysowych
- 5.3.3. Stanowiska polskich partnerów społecznych w sprawie elastycznych rozwiązań prawnych

## **Rozdział VI. Wpływ wyboru zatrudnienia elastycznego na uprawnienia procesowe osób zatrudnionych**

- 6.1. Podstawa zatrudnienia a tryb postępowania przez sądem
- 6.2. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu sądowym przez pracowników oraz inne kategorie osób zatrudnionych
- 6.3. Powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy
- 6.4. Wnioski końcowe

## **Część II. Swoboda w wyborze podstawy zatrudnienia, swoboda w wyborze rodzaju umowy o pracę i w kształtowaniu jej treści, umowa o pracę na czas określony**

### **Rozdział I. Ubezpieczenia społeczne osób świadczących pracę na podstawie umów cywilnych**

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. Ubezpieczenia emerytalne i rentowe
- 1.3. Ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe
- 1.4. Powstanie i ustanie ubezpieczeń społecznych zleceniobiorców
- 1.5. Zakończenie

### **Rozdział II. Czy umowy mieszane i nienazwane mogą stanowić podstawę stosunku pracy - zagadnienia wybrane**

- 2.1. Wprowadzenie
- 2.2. Zbliżanie się stosunku pracy i niepracowniczego zatrudnienia
- 2.3. Swoboda umów w prawie pracy i w prawie cywilnym
- 2.4. Umowy o świadczenie usług
- 2.5. Podsumowanie

### **Rozdział III. Zawarcie umowy cywilnoprawnej zamiast umowy o pracę – wybrane problemy**

- 3.1. Uwagi wstępne
- 3.2. Swoboda stron w określeniu podstawy prawnej świadczenia pracy a cechy stosunku pracy
- 3.3. Powództwo o ustalenie istnienia stosunku pracy oraz podmioty uprawnione do jego wniesienia
- 3.4. Wnioski

### **Rozdział IV. Wybrane zagadnienia dotyczące terminowych umów o pracę**

### **Rozdział V. Zakres zastosowania przepisów kodeksu cywilnego do stosunku pracy ze szczególnym uwzględnieniem porozumienia rozwiązyującego**

- 5.1. Uwagi wstępne
- 5.2. Stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego do porozumienia rozwiązyującego
  - 5.2.1. Tryb zawarcia porozumienia rozwiązyującego
  - 5.2.2. Treść i forma porozumienia rozwiązyującego
- 5.3. Podsumowanie

### **Rozdział VI. Samozatrudnienie**

## **Część III. Praca tymczasowa, inna praca zewnętrzna**

### **Rozdział I. Ograniczenia i zakazy w zakresie korzystania z pracy tymczasowej**

- 1.1. Wprowadzenie

- 1.2. Ograniczenie rodzaju zadań, które można przydzielić pracownikowi tymczasowemu
  - 1.2.1. Ograniczenia wynikające z de?nicji pracy tymczasowej
  - 1.2.2. Zakaz powierzenia określonych prac pracownikowi tymczasowemu
  - 1.2.3. Skutki naruszenia ograniczeń
- 1.3. Ograniczenie długości zatrudnienia pracownika tymczasowego
- 1.4. Zakaz zatrudniania przez pracodawcę użytkownika osób pozostających z nim w stosunku pracy w charakterze pracowników agencyjnych
- 1.5. Zakaz zatrudniania pracowników tymczasowych przez agencję pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony
- 1.6. Zgodność ograniczeń oraz zakazów przewidzianych w polskiej ustawie z dyrektywą 2008/104
- 1.7. Wnioski

## **Rozdział II. Ochrona życia i zdrowia pracownika tymczasowego**

- 2.1. Uwagi ogólne
- 2.2. Charakterystyka stosunku pracy tymczasowej
- 2.3. Obowiązki w zakresie ochrony życia i zdrowia pracownika tymczasowego
  - 2.3.1. Uwagi ogólne
  - 2.3.2. Obowiązki agencji pracy tymczasowej w zakresie ochrony życia i zdrowia pracownika tymczasowego
  - 2.3.3. Obowiązki pracodawcy użytkownika w zakresie ochrony zdrowia i życia pracownika tymczasowego
- 2.4. Prawo pracownika tymczasowego do ochrony życia i zdrowia
- 2.5. Uprawnienia pracownika tymczasowego w związku z naruszeniem jego prawa do ochrony życia i zdrowia
- 2.6. Podsumowanie

## **Rozdział III. Urlop wypoczynkowy pracownika tymczasowego**

- 3.1. Zasady udzielenia urlopu wypoczynkowego pracownikowi tymczasowemu
- 3.2. Wymiar urlopu
- 3.3. Wpływ urlopu z okresu poprzedniego zatrudnienia
- 3.4. Urlop na żądanie
- 3.5. Wynagrodzenie za czas urlopu oraz ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy
- 3.6. Wnioski

## **Rozdział IV. Wykonywanie pracy tymczasowej na podstawie umów cywilnoprawnych**

- 4.1. Wstęp
- 4.2. Dopuszczalność kierowania do pracy tymczasowej osób niebędących pracownikami agencji pracy tymczasowej
  - 4.2.1. Dopuszczalność korzystania z pracy tymczasowej
  - 4.2.2. Dopuszczalność zawierania umów prawa cywilnego przez agencje pracy tymczasowej
- 4.3. Ograniczenia w zakresie korzystania z pracy tymczasowej na podstawie umów prawa cywilnego
  - 4.3.1. Ograniczenia dotyczące okresu wykonywania pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika
  - 4.3.2. Ograniczenia dotyczące rodzaju pracy
  - 4.3.3. Zakaz zastępowania umowy o pracę umowami prawa cywilnego
- 4.4. Czynności poprzedzające zawarcie umowy prawa cywilnego będącej podstawą skierowania do pracy tymczasowej
- 4.5. Obowiązki pracodawcy użytkownika wobec osoby skierowanej do pracy tymczasowej na podstawie umowy prawa cywilnego
  - 4.5.1. Obowiązki w zakresie ochrony zdrowia i życia
  - 4.5.2. Obowiązki w zakresie równego traktowania
  - 4.5.3. Obowiązki w zakresie informowania o wolnych miejscach pracy
- 4.6. Uwagi końcowe

## **Rozdział V. Pracownicze aspekty outsourcingu**

- 5.1. Wstęp
- 5.2. Pojęcie „outsourcing”
- 5.3. Ochrona pracowników podczas fazy przygotowania i fazy przeprowadzenia outsourcingu
- 5.4. Outsourcing jako przejście zakładu pracy na nowego pracodawcę
- 5.5. Uwagi końcowe

## **Część IV. Telepraca**

### **Rozdział I. Uprawnienia kontrolne pracodawcy względem telepracownika w świetle przepisów kodeksu pracy**

### **Rozdział II. System czasu pracy w ramach telepracy**

- 2.1. Uwagi ogólne
- 2.2. Normatywne podstawy organizacji czasu pracy telepracownika
- 2.3. Zatrudnianie telepracownika w zadaniowym systemie czasu pracy
- 2.4. Zadaniowy system czasu pracy a kontrola telepracownika
- 2.5. Zatrudnianie pracownika w innych systemach czasu pracy
- 2.6. Podsumowanie

### **Rozdział III. Regulation of Telework in the EU Law**

- 3.1. Regulation of Telework by Social Partners at European Level
- 3.2. Definition of Telework according to the Framework Agreement
- 3.3. Protection of Telework
  - 3.3.1. Voluntary Character of Telework
  - 3.3.2. Equality of Treatment between Teleworkers and Employees Carrying out of Work at the Employer's Premises
  - 3.3.3. Protection of Data and Protection of Privacy
  - 3.3.4. Working Conditions of Teleworkers

## **Część V. Organizacja czasu pracy**

### **Rozdział I. Rola elastycznych form zatrudnienia w godzeniu nauki z pracą zawodową**

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. Praca w niepełnym wymiarze czasu pracy
- 1.3. Równoważne systemy czasu pracy
- 1.4. Organizacja czasu pracy, w której pracownik decyduje o godzinach rozpoczynania i kończenia pracy
- 1.5. Podsumowanie

### **Rozdział II. Elastyczne formy organizacji czasu pracy według ustawy nowelizującej z 23 sierpnia 2013 r.**

- 2.1. Uwagi ogólne
- 2.2. Przedłużanie okresów rozliczeniowych
- 2.3. Ruchomy czas pracy
- 2.4. Odpracowanie zwolnienia na załatwienie spraw osobistych
- 2.5. Rozkłady czasu pracy pracowników (harmonogramy)
- 2.6. Tryb wprowadzania elastycznych form organizacji czasu pracy
- 2.7. Podsumowanie

### **Rozdział III. Zmniejszenie wymiaru czasu pracy w okresie korzystania z urlopów związanych z opieką nad dzieckiem**

- 3.1. Uwagi ogólne
- 3.2. Osoby uprawnione
- 3.3. Rodzaj podejmowanej aktywności przez pracownika
- 3.4. Pojęcie „obniżenie wymiaru czasu pracy”
- 3.5. Wniosek o obniżenie wymiaru czasu pracy
- 3.6. Rezygnacja z zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy
- 3.7. Wnioski

### **Rozdział IV. Elastyczne elementy czasu pracy w czeskim prawie pracy**

- 4.1. Wstęp

- 4.2. Zasady tworzenia elastycznych elementów czasu pracy w Czechach
- 4.3. Elastyczny system czasu pracy
- 4.4. Konto czasu pracy
- 4.5. Zakończenie

## **Część VI. Elastyczne formy zatrudnienia - stosowane z uwagi na kategorię osób świadczących pracę**

### **Rozdział I. Elastyczne formy zatrudnienia w przypadku osób uprawnionych do emerytury**

- 1.1. Uwarunkowania pracy emerytów
- 1.2. Rodzaje wykonywanych prac
- 1.3. Czas pracy
- 1.4. Okres i trwałość zatrudnienia
- 1.5. Zakończenie

### **Rozdział II. Elastyczne formy zatrudnienia osób niepełnosprawnych**

- 2.1. Wstęp
- 2.2. Pracownicy niepełnosprawni i ich uprawnienia
- 2.3. Przegląd elastycznych form zatrudnienia
- 2.4. Ocena elastycznych form zatrudnienia z perspektywy aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych
- 2.5. Wnioski

Wykaz literatury

Wykaz orzecznictwa